

ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»

(м. Луцьк)

Донецький державний університет внутрішніх справ

(м. Кривий Ріг)

**Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва
імені академіка Ф.Г. Бурчака НАПРН України**

(м. Київ)

Публічне управління: проведення реформи в Україні

Матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної конференції,

присвяченої тижню права

Луцьк, 9 грудня 2022 р.

Редакційна колегія:

д-р техн. наук, проф. С.В. Подкопаєв;
д.ю.н., проф. Б.В. Деревянко;
к.ю.н, доц. О.А. Ганич;
к.е.н, доц. О.В. Булгакова;
В.М. Сурженко (відповідальний секретар).

Відповідальність за зміст, новизну та оригінальність наданого матеріалу несуть автори.

Контактна інформація організаційного комітету конференції:
ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»
Навчально-науковий інститут післядипломної освіти
Магістратура державного управління
Тел.(+380)50-012-92-48, e-mail:nnipo@donntu.edu.ua
офіційний сайт:[http:// dontu.edu.ua/ipo](http://dontu.edu.ua/ipo)

П88 Публічне управління: проведення реформи в Україні: матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої тижню права. (Луцьк, 9 грудня 2022 р.) / Донецький національний технічний університет; [редкол.: С.В. Подкопаєв та ін.]. – Луцьк, 2022. – 154с.

ISBN 978-966-377-251-6

До збірника увійшли матеріали доповідей представлених на ІХ Всеукраїнській науково-практичній конференції «Публічне управління: проведення реформи в Україні», що була присвячена тижню права 9 грудня 2022 р.

У збірнику представлені доповіді слухачів магістратури державного управління, аспірантів, кандидатів наук, доцентів, професорів, наукових та науково-педагогічних співробітників наукових та навчальних закладів України, а також державних службовців, працівників органів виконавчої влади та посадових осіб органів місцевого самоврядування.

Оргкомітет конференції:

Голова оргкомітету – д.т.н., проф., проректор з наукової роботи ДВНЗ «ДонНТУ»

ПОДКОПАЄВ Сергій Вікторович.

Заступник голови оргкомітету – доц., к.ю.н., директор Інституту післядипломної освіти ДВНЗ «ДонНТУ» **Г АНИЧ Ольга Анатоліївна** (+380)50) 945-17-77).

Члени оргкомітету:

БУЛГАКОВА Олена Валеріївна – доц., к.е.н., завідувачка кафедри державно-правових дисциплін ДонДУВС;

ГРУДНИЦЬКИЙ Василь Миколайович – доц., к.ю.н., в.о. зав. каф. історії та права ДВНЗ «ДонНТУ»;

ДЕРЕВ'ЯНКО Богдан Володимирович – проф., д.ю.н., головний науковий співробітник НДІ приватного права ім. Ф.Г. Бурчака НАПрН України;

ПОПОВИЧ Тетяна Григорівна – к.ю.н., старший дослідник, вчений секретар НДІ приватного права ім. Ф.Г. Бурчака НАПрН України;

РЕКУНЕНКО Тетяна Олександрівна – к.ю.н., доц., т.в.о. заступника директора з освітньої та науково-дослідної діяльності КННІ ДонДУВС.

Відповідальний секретар – **Сурженко Віта Миколаївна** (+380)50) 931-23-68).

Соціальна політика:
історична ретроспектива та сучасний стан

Деревянко Б. В.

*головний науковий співробітник, доктор юридичних наук, професор,
Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва
імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України;
провідний науковий співробітник Державної установи «Інститут економіко-
правових досліджень імені В.К. Макутова Національної академії наук України»
м. Київ*

**ДИФЕРЕНЦІЙОВАНИЙ ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ ЗАЛЕЖНО ВІД
ПРОФЕСІЙНИХ, ЧАСОВИХ І ГЕОГРАФІЧНИХ КРИТЕРІЇВ**

Роботу поточної конференції присвячено святкуванню чергової річниці (цього разу 74-ї) прийняття Загальної декларації прав людини (далі – Декларація). По суті і сама Декларація розроблялася і приймалася в унісон із створенням найголовнішої міжнародної організації – ООН. Створення ООН розглядалося як альтернатива на той момент уже кілька років як похованій і відспіваній організації-попереднику – Лізі націй, що виявилася неефективною, беззубою і безпорадною перед обличчям світового фашизму 1930-1940-х років. Після поразки німецького фашизму пересічні громадяни і піддані країн-переможниць вважали, що й ООН навряд чи буде потрібна, адже тепер люди житимуть краще, чесніше, справедливіше. Думки і погляди наївних радянських громадян того часу було чітко передано в епізоді культового радянського фільму «Місце зустрічі змінити неможна», в якому тогочасні державні службовці у званні сержанта і лейтенанта міліції вважали, що на момент дорослішання підкинутого немовля такий державний орган, як міліція, не буде потрібен, оскільки злочинність буде подолано. Зрозуміло, що людська природа містить у собі багато шкідливих рис і якостей. Тому сьогодні людство не подолало негативні прояви як усередині країн, так і в міжнародному співіснуванні. У пострадянських країнах назва «міліція» залишилася мабуть тільки у республіці білорусь (невизнані квазідержавні утворення не враховуємо). Але сам державний орган із відповідними функціями діє під своєю історичною назвою «поліція». Стало від цього краще чи гірше? Сказати важко. Скоріше за все зміна назви на ступінь

ефективності боротьби із злочинністю не вплинула. А сам рівень злочинності є достатньо високим навіть в економічно і політично розвинених країнах. ООН виявилася такою самою імпотентною організацією у справі боротьби із сучасним фашизмом, як і її попередниця Ліга націй. Права людини у багатьох країнах Європи і світу сьогодні захищені гірше, ніж навіть десять років тому.

Слід сказати, що на минулорічній аналогічній конференції, присвяченій 73-й річниці прийняття Загальної декларації прав людини, нами також вказувалося на сучасне порушення прав людини у нібито демократичних країнах. Але тоді у європейських державах у більшій мірі порушувалися економічні і трудові права людини. І порушення було викликане у більшій мірі пандемією COVID-2019, стягуванням російською федерацією військ на кордони з Україною та мігрантською кризою на кордонах республіки білорусь із сусідами [1] (сьогодні ми розуміємо, що це була планова підготовка до війни). Зараз ідеться мова про порушення основних прав людини, названих у найперших статтях Декларації.

До наведених вище сучасних проблем в існуванні людства слід додати також і проблему відкритої нерівності людей і нерівності у захисті їх прав залежно від професії, часових критеріїв, громадянства і місцезнаходження.

Не будемо зараз говорити про повний демонтаж правоохоронної і судової системи на російській федерації, де голова нібито приватної військової компанії підміняє собою і поліцію, і прокуратуру, і суд, і навіть пенітенціарну службу і службу виконання покарань, навіть в частині винесення та виконання смертних вироків. Стосовно сучасного стану забезпечення прав на території цієї країни у майбутньому буде написано десятки тисяч наукових робіт і захищено тисячі дисертацій. І не менше робіт та міжнародних досліджень буде присвячено аналізу та наданню правової оцінки діяльності військових злочинців з російської федерації та інших держав - її посібників на території України.

Зараз скажемо кілька слів стосовно проголошення і дотримання прав людини у відносно демократично розвинених країнах. Отже, почнемо спочатку. У статті 1 Декларації перше речення проголошує: «Всі люди народжуються вільними і рівними у своїй гідності та правах» [2]. Статті 2 і 3 процитуємо повністю: «Стаття 2.

Кожна людина повинна мати всі права і всі свободи, проголошені цією Декларацією, незалежно від раси, кольору шкіри, статі, мови, релігії, політичних або інших переконань, національного чи соціального походження, майнового, станового або іншого становища. Крім того, не повинно проводитися ніякого розрізнення на основі політичного, правового або міжнародного статусу країни або території, до якої людина належить, незалежно від того, чи є ця територія незалежною, підопічною, несамоврядованою або як-небудь інакше обмеженою у своєму суверенітеті.

Стаття 3. Кожна людина має право на життя, на свободу і на особисту недоторканність» [2].

Сьогодні маємо дискримінацію людей за багатьма ознаками. Так, нещодавно нами було проведено дослідження, яке вказало на невиконання державою положень статті 21 Конституції України «Усі люди є вільні і рівні у своїй гідності та правах...» [3], зокрема на дискримінацію людей за професійною ознакою. Положення спеціального законодавства про розміри посадових окладів стосовно посадових осіб виконавчої влади (на прикладі ДБР) і судової гілок влади виконуються. А положення спеціального законодавства про розміри посадових окладів стосовно педагогічних, науково-педагогічних та наукових співробітників законодавцем неодноразово було відкладено. Ці положення повинні почати діяти з 01.01.2023. Проте є припущення, що і цей термін буде змінено на пізніший. Сама наявність відтермінування набуття чинності нормами законів України «Про освіту» і «Про наукову і науково-технічну діяльність» в частині встановлення відносно високих посадових окладів вказує про віднесення педагогічних, науково-педагогічних та наукових співробітників до людей другого сорту порівняно з посадовими особами виконавчої та судової гілок влади [4, с. 99].

Крім дискримінації людей за професійною ознакою сьогодні має місце дискримінація всередині окремих груп. Так, сьогодні в Україні є достатньо велика категорія осіб, названих внутрішньо-переміщеними особами (ВПО). Раніше нами піднімалося питання не виправданого обмеження таких осіб у можливості інвестувати в банківську систему України [5]. Сьогодні є дискримінація всередині

цієї групи, оскільки ВПО, які отримали такий статус після 24 лютого 2022 року, мають значно більшу державну підтримку, ніж ВПО, які мали такий статус до названого терміну. Так, перші мають право на отримання державної допомоги незалежно від наявності працевлаштування та нерухомості на неокупованій території України.

Також сьогодні наявна дискримінація за громадянством та місцем фактичного проживання чи місцем перебування людини. Так, сьогодні громадяни країни-члена НАТО, розташованої на кордоні із російською федерацією чи республікою білорусь чи недалеко від їх кордону є захищеними найсильнішими арміями світу на відміну від громадян інших країн (наприклад, України, Молдови, Грузії, Азербайджану). Так само громадянин України, який знаходиться на території країни-члена НАТО, є більш захищеним від військової агресії ніж громадянин України, який знаходиться на території України.

Наведено лише три приклади наявної сьогодні дискримінації людей у правах залежно від професійних, часових чи географічних факторів. Насправді критеріїв дискримінації і відповідних прикладів сьогодні можна наводити сотні. А це вказує на необхідність революційних реформувань законодавства та органів із забезпечення прав людини як на національному (у даному випадку українському) рівні, так і на рівні міжнародному, зокрема і в частині реформування самої системи забезпечення світової безпеки та заміни ООН новою більш дієвою організацією.

Література:

1. Дерев'янко Б.В. Міркування про порушення прав людини у сучасних нібито демократичних реаліях. *«Права людини: методологічний, гносеологічний та онтологічний аспекти»*, присвячено 73-ій річниці проголошення Загальної декларації прав людини: матеріали Регіональної науково-практичної конференції (Дніпро, 7 грудня 2021 р.); укладач канд. юрид. наук, доцент Л.М. Сердюк. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2022. С. 13–18. URL: <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/11981>

2. Загальна декларація прав людини ООН від 10 грудня 1948 року. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_015

3. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 року № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.

4. Дерев'янко Б.В. Щодо дії норм про розміри посадових окладів викладачів, науковців та посадових осіб виконавчої і судової гілок влади (у контексті рівності людей за статтею 21 Конституції України). *Економіка та право*. 2022. № 2 (65). С. 92–101. <https://doi.org/10.15407/econlaw.2022.02.092>

5. Bogdan Derevyanko, Yevhen Zozulia and Liudmyla Rudenko (2017). Money assets of internally displaced persons as financial resources of commercial banks. *Banks and Bank Systems*, 12(4), 211-217. doi:[10.21511/bbs.12\(4-1\).2017.09](https://doi.org/10.21511/bbs.12(4-1).2017.09)

Романій С. М., ст. викл. кафедри історії та права
ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»
м. Луцьк

СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА В СФЕРІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ

Реалізація соціальної політики держави базується на задоволенні матеріальних, культурних і духовних потреб громадян, формуванні всебічно розвинених членів суспільства. В умовах сьогодення мета соціальної політики держави в Україні полягає у забезпеченні рівня життя населення відповідно до стандартів Європейського Союзу.

Прийняття Конституції України стало доленосною подією у державотворчому процесі та визначило її правовий, демократичний та соціальний статус. Розбудова країни потребувала розробки Концепції соціальної держави, що міститиме у собі модель та механізми такої держави, спрямовані на інтегрування в Європейський Союз та забезпечення гідного рівня життя громадян. Зміст прийнятої Концепції відповідав положенням багатьох європейських та міжнародних нормативно-правових актів. Відповідно до Концепції соціальна держава – високорозвинена держава, що гарантує забезпечення добробуту суспільства і головним завданням якої є забезпечення соціальної орієнтації економіки та високої якості життя громадян. Одними із стратегічних пріоритетів України як соціальної